

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820200326
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5820200326.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Urbanovej a sudcov Mgr. Andreja Kekelyho a JUDr. Martiny Mochnáčovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. D., nar. XX.XX.XXXX, a T. D., nar. XX.XX.XXXX, obidve bytom u matky, obidve zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, deti rodičov: matky J. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, XXX XX R. a otca S. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, XXX XX H., zastúpeného spoločnosťou: Advokátska kancelária SLAMKA & Partners s.r.o., so sídlom Radlinského 1735/29, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 50 120 000, o úpravu práv a povinností manželov k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 12P/11/2020-72 zo dňa 15. októbra 2020, takto

o z h o d o l :

I. Rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 12P/11/2020-72 zo dňa 15. októbra 2020 vo výrokoch I., II., III. potvrdzuje.

II. M e n í rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 12P/11/2020-72 zo dňa 15. októbra 2020 vo výrokoch IV., V. a VI. tak, že:

Otec je povinný prispievať na výživu maloletého A. D., nar. XX.XX.XXXX sumou 110,00 Eur mesačne a na výživu maloletého T. D., nar. XX.XX.XXXX sumou 90,00 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 17.02.2020.

N e d o p l a t o k na výživnom na maloletého A. D., nar. XX.XX.XXXX, splatný za obdobie od 17.02.2020 do 15.10.2020 v celkovej sume 529,31 Eur je otec povinný splácať k rukám matky spolu s bežným výživným v splátkach po 16,00 Eur mesačne, pod následkom straty výhody splátok.

N e d o p l a t o k na výživnom na maloletého T. D., nar. XX.XX.XXXX, splatný za obdobie od 17.02.2020 do 15.10.2020 v celkovej sume 360,34 Eur je otec povinný splácať k rukám matky spolu s bežným výživným v splátkach po 10,00 Eur mesačne, pod následkom straty výhody splátok.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zveril obidve maloleté deti - A. D., nar. XX.XX.XXXX, a T. D., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky (výrok I.). Zároveň rozhodol, že zastupovať a spravovať majetok maloletých detí sú oprávnení obaja rodičia (výrok II.). Styk otca s maloletými deťmi súd neupravil (výrok III.). Ďalej rozhodol, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého A. D. sumou vo výške 110,00 Eur mesačne a na výživu maloletého T. D. sumou vo výške 90,00 Eur mesačne, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom vyhlásenia rozsudku (výrok IV.). Zameškané

výživné na maloletého A. D. vo výške 480,00 Eur, súd umožnil otcovi toto splácať, a to v splátkach po 16,00 Eur mesačne spolu s bežným výživným k rukám matky pod stratou výhody splátok (výrok V.). Výrokom VI. súd obdobne umožnil otcovi splácať zameškané výživné na maloletého T. D. v celkovej sume 320,00 Eur, a to v splátkach po 10,00 Eur mesačne spolu s bežným výživným k rukám matky pod stratou výhody splátok. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu (výrok VII.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia okresný súd odkázal na čl. 5, ako aj ustanovenia § 24 ods. 1 a 4, § 25 ods. 2, § 31 ods. 1, § 32 ods. 1, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, § 63 ods. 1, § 65 ods. 1 a § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) a uviedol, že rodičia maloletých detí žili spolu s deťmi v D. v rodinnom dome vo vlastníctve otca maloletých detí. Matka spolu s deťmi opustila spoločnú domácnosť v januári 2020. V súčasnosti žije s obidvomi synmi v prenajatom 2-izbovom byte v R., kde platí nájomné vo výške 485,00 Eur mesačne. Čistý príjem matky zo zamestnania bol za mesiac február 2020 - júl 2020 v priemere 790,00 Eur mesačne. Okrem toho matka poberá prídavky na maloleté deti spolu vo výške 50,00 Eur mesačne. Otec žije v rodinnom dome spolu so svojimi rodičmi. Zdravotný stav jeho matky sa však zhoršil natoľko, že je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby. Za opateru poberá otec na svoju matku peňažný príspevok na opatrovanie vo výške 430,00 Eur mesačne. Okrem toho raz ročne poberá príspevok štátu na hospodárenie v prepočte 183,00 Eur mesačne. Maloletý A. navštevuje 1. ročník strednej školy v Nižnej. Do školy dochádza každý deň, na internáte nebýva. Maloletý T. navštevuje 8. ročník základnej školy. Zdravotný stav obidvoch maloletých detí nevyžaduje žiadne zvýšené náklady. Maloletý A. raz do roka navštevuje očné ambulanciu v Žiline, genetickú ambulanciu v Martine a kardiológiu v Dolnom Kubíne. Po odlúčení rodičov zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti výlučne matka. Obidvaja rodičia si želali daný stav zachovať aj do budúcnosti. Z dôvodu agresívneho správania otca boli zo strany úradu práce, sociálnych vecí a rodiny podané aj podnety orgánom činným v trestnom konaní. Súd konštatoval, že zastupovať a spravovať majetok maloletých detí môžu obaja rodičia. Zároveň vo vzťahu k otcovi konštatoval, že aj za situácie, že jeho správanie je prešetrované orgánmi činnými v trestnom konaní, neboli zistené žiadne okolnosti, ktoré by mohli viesť k obmedzeniu otca v jeho rodičovských právach. Keďže žiaden z rodičov nežiadal upraviť styk s deťmi, okresný súd ich vôľu rešpektoval. Pri rozhodovaní o výške výživného, ktoré je povinný platiť otec, súd prvej inštancie vzal do úvahy skutočnosť, že matka značnú časť svojho príjmu (485,00 Eur mesačne) vynakladá na bývanie, čím si aj takýmto spôsobom plní svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom. Konajúci súd sa zaoberal aj opodstatnenosťou tohto výdavku, keďže matka sa odsťahovala spolu s deťmi od otca. Považoval za prirodzené, že za situácie, keď správanie otca viedlo k iniciovaniu konania pred orgánom činným v trestnom konaní, si matka spolu s deťmi našla bývanie mimo pôvodného bydliska. Tvrdenia otca o tom, že matka s maloletými deťmi mohla ísť bývať ku svojej rodine, súd nepovažoval za relevantné. Ako opodstatnené súd vyhodnotil výdavky na maloletého A.: strava doma 80,00 Eur mesačne, strava v škole 25,00 Eur mesačne, cestovné 7,00 Eur mesačne, poisťné 13,50 Eur mesačne, ošatenie 20,00 Eur mesačne, náklady na telekomunikačné služby 7,00 Eur mesačne, k tomu je ešte potrebné pripočítať výdavky na školské pomôcky a aktivity, neočakávané výdavky a dochádzku za zdravotnou starostlivosťou, čo v konečnom dôsledku predstavuje opodstatnené náklady vo výške približne 170,00 Eur mesačne. V prípade maloletého T. považoval súd za opodstatnené výdavky: strava doma 80,00 Eur mesačne, strava v škole 13,00 Eur mesačne, poisťné 13,50 Eur mesačne, ošatenie 20,- Eur mesačne, náklady na telekomunikačné služby 7,00 Eur mesačne, k tomu pripočítal výdavky na školské pomôcky a aktivity, neočakávané výdavky a dochádzku za zdravotnou starostlivosťou, čo vo výsledku predstavuje opodstatnené náklady v sume približne 140,00 Eur mesačne. Pokiaľ ide o majetkovú situáciu otca, okresný súd poukázal na to, že otec sa musí starať o svoju ťažko zdravotne postihnutú matku a že to mu znemožňuje sa zamestnať tak, ako bol zamestnaný do septembra 2019. Neuveril však jeho tvrdeniam, že príspevok na opatrovanie v celom rozsahu slúži na lieky, zdravotné pomôcky a starostlivosť o jeho matku. To nie je účel, na ktorý slúži tento príspevok. Príspevok na opatrovanie je totiž určený na to, aby pokryl výpadok príjmu osoby, ktorá sa o zdravotne postihnutú osobu stará, a preto nemôže plnohodnotne vykonávať zárobkovú činnosť, a teda nemá slúžiť na spotrebu samotnej ťažko postihnutej osoby. Primárnym príjmom otcových rodičov je starobný dôchodok, čo otec ani nepoprel. Príspevok štátu na hospodárenie samostatne hospodáriaceho roľníka súd nepovažoval priamo za príjem otca, keďže tento príspevok vstupuje do podnikania otca ako samostatne hospodáriaceho roľníka. Možno rozumne predpokladať, že otec bude mať z vykonávania podnikateľskej činnosti nejaký výnos, ktorý je už potrebný považovať za jeho osobný príjem. Tvrdenia otca o tom, že si zabezpečuje na svojom hospodárstve živočíšne a rastlinné produkty len pre potreby svojej rodiny a jeho tvrdenia, že tieto produkty nepredáva, ale len ich vymieňa za inú

protihodnotu alebo protislužbu, sa súdu javili ako ťažko uveriteľné. Takýmto spôsobom by otec mohol hospodáriť aj bez toho, aby bol registrovaný ako samostatne hospodáriaci roľník. Otec žiadne príjmy zo svojho podnikania nepreukázal. Napriek tomu súd neaplikoval ustanovenie § 63 ods. 1 Zákona o rodine, keďže mu bolo zrejmé, že výživné určené z takéhoto základu by zjavne nezodpovedalo príjmovým pomerom otca. Otec nepreukázal ani ním tvrdený zlý zdravotný stav. Z prezentovaných lekárskejších správ nevyplýva také zhoršenie jeho zdravotného stavu, ktoré by znemožňovalo vykonávať zárobkovú činnosť v takom rozsahu, ako sa to snažil otec preukazovať. Pokiaľ ide o zameškané výživné, okresný súd umožnil toto otcovi splácať predovšetkým s ohľadom k predpokladaným príjmovým možnostiam otca. Rozhodovanie o trovách konania sa spravovalo ustanovením § 52 CMP.

3. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec, ktorý vyslovil nesúhlas s výrokmi týkajúcimi sa výšky jeho vyživovacej povinnosti. Žiadal, aby krajský súd zmenil prvoinštančné rozhodnutie tak, že otcovi bude uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého A. sumou 60,00 Eur mesačne a na výživu maloletého T. sumou 50,00 Eur mesačne. V spojitosti s uvedeným navrhol aj zmeniť výroky týkajúce sa zameškaného výživného.

4. Uviedol, že po tom, ako ho opustila žena s deťmi, zostal bývať sám so svojimi invalidnými rodičmi, o ktorých sa stará a ktorým zabezpečuje základné životné potreby. Zdôraznil, že jeho rodičia sú úplne imobilní, a preto im otec musí venovať väčšinu svojho času. On sám pritom trpí vážnymi zdravotnými ťažkosťami. Odvolateľ mal za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Z lekárskej správy je totiž nesporné, že otec trpí artrózou kolena. Súd prvej inštancie však túto skutočnosť nedostatočne zohľadnil, napriek tomu, že otca výrazným spôsobom obmedzuje v bežnom spôsobe života a najmä pri výkone prác. Najviac zo všetkého bráni otcovi v zárobkovej činnosti starostlivosť o jeho zdravotne ťažko postihnutých rodičov, ktorým venuje maximum svojho času. Rodičom treba zabezpečovať úplnú starostlivosť, a preto si otec nemôže dovoliť opustiť ich za účelom vykonávania inej zárobkovej činnosti. Kým rodičia maloletých detí žili v spoločnej domácnosti spolu so svojimi maloletými deťmi, darilo sa otcovi dosahovať z podnikateľskej činnosti výnosy, nakoľko všetci sa podieľali na výrobe rastlinných a živočíšnych produktov. V rámci podnikania ako samostatne hospodáriaci roľník platí zásada: „Koľko robíš, toľko zarobíš.“ Vzhľadom na skutočnosť, že maximum svojho času otec investuje do starostlivosti o svojich invalidných rodičov a zároveň on sám trpí vážnymi ochoreniami, nemohol reálne pracovať v rámci svojho podnikania, v dôsledku čoho nemal z tejto činnosti žiadne výnosy. Okresný súd tiež konštatoval, že príspevok na opatrovanie je určený na to, aby pokryl výpadok príjmu osoby, ktorá sa o zdravotne postihnutú osobu stará, a preto nemôže plnohodnotne vykonávať zárobkovú činnosť. K tomu odvolateľ uviedol, že tento príspevok by v prvom rade mal slúžiť na opatrovanie, keďže na tento účel je štátom poskytovaný. Prvoinštančný súd nemal preto tento príspevok pokladať za nejaký príjem otca, z ktorého by on mohol ďalej platiť na výživu svojich maloletých detí. Súd prvej inštancie zaviazal otca prispievať na výživu maloletých detí sumou celkovo 226,00 Eur, pričom príspevok na opatrovanie predstavuje sumu 430,00 Eur. Súd prvej inštancie nesprávne posúdil túto vec a na základe takéhoto nesprávneho posúdenia potom zaviazal otca prispievať na výživu maloletých detí v takom rozsahu, ktorý vo veľkej miere ohrozuje jeho existenciu, ako aj život a zdravie jeho invalidných rodičov. Otec mal záujem na plnení jeho morálnej, ako aj zákonnej povinnosti a chcel prispievať na výživu svojich maloletých detí v zmysle zákona, t. j. tak, ako mu to jeho momentálna životná úroveň umožňuje. Nie je správne, aby súd zaviazal otca, na platenie výživného v takej výške, ktorá presahuje jeho možnosti a schopnosti.

5. Matka vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že súhlasí s napadnutým rozsudkom. Poukázala na to, že maloletý A. navštevuje strednú školu a maloletý T. základnú školu. Ich výdavky nedokáže pokryť z jej platu.

6. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že zotrváva na svojich predchádzajúcich vyjadreniach.

7. Matka v ďalšom podaní uviedla, že tvrdenia o tom, že otec sa nachádza v rizikovej situácii, sú nepravdivé. Tiež nie je pravdou, že by ho spolu s deťmi opustila. Matka mala zrušený trvalý pobyt na adrese D. XXX, a preto sa musela odsťahovať zo spoločnej domácnosti, kde s manželom bývali. Po príchode policajtov, ktorých zavola maloletý A. z dôvodu správania otca, si matka musela nájsť byt, za ktorý platí mesačne sumu 485,00 Eur. Zároveň matka poukázala na svoje vysoké výdavky a tiež skutočnosť, že maloleté deti mali vkladné knižky, z ktorých otec vybral finančné prostriedky. Otec býva v spoločnej domácnosti v rodinnom dome spolu so svojimi rodičmi, ktorí majú tiež príjem

v podobe dôchodku. Matka mala informáciu, že otec prerába dom, a to napriek tomu, že tvrdí, že nemá z čoho platiť deťom výživné. Nie je tak zrejmé, z akých finančných prostriedkov je predmetný dom prerábaný. Rodičia otca nie sú na tom až tak zle, ako to opisuje otec. Navyše starostlivosť im zabezpečujú aj súrodenci otca. Nie je pravdou, že by mal otec výnos z podnikateľskej činnosti iba v období, keď žili v spoločnej domácnosti. Stále chová zvieratá, čo mu prináša výnos. Tiež poukázala na to, že opatrovateľský príspevok je príjmom otca s tým, že osoba, o ktorú sa stará, má svoj príjem v podobe dôchodku. Pokiaľ má otec finančné prostriedky na platenie právnika, potom by mal byť spôsobilý uhradiť aj výživné na maloleté deti. Z uvedeného dôvodu vyslovila súhlas s obsahom rozsudku okresného súdu.

8. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k vyjadreniu matky opakovane poukázal na to, že zotrváva na svojich predchádzajúcich vyjadreniach.

9. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu podľa § 65 CMP s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a bez nariadenia pojednávania (postupom podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario) v spojení s § 2 ods. 1 CMP toto rozhodnutie podľa ust. § 388 CSP vo výrokoch IV., V. a VI. zmenil spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a vo výrokoch I. až III. ho podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

10. V prejednávanej veci ide o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti, v ktorom je možné začať konanie aj bez návrhu. Tento charakter konania je určujúci z pohľadu vykonania odvolacieho prieskumu, keďže odvolací súd v takomto type konania nie je viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania.

11. Pri svojom rozhodovaní vychádzal krajský súd zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie. Vzhľadom na predmet konania však na základe odvolania otca podrobil prieskumu napadnuté rozhodnutie v celom jeho rozsahu.

12. Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd nemal žiadne výhrady voči výrokom I. až III. napadnutého rozsudku, ktorými súd prvej inštancie upravil výkon rodičovských práv a povinností v otázkach zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, zastupovania maloletých detí, správy ich majetku, ako aj absencie potreby úpravy styku otca s maloletými deťmi. V tejto časti rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z dostatočne zisteného skutočného stavu veci, ktorý okresný súd aj správne právne posúdil. Odvolací súd zdôrazňuje, že zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, najmä vzhľadom na vek detí a situáciu v rodine, je v ich záujme predovšetkým s ohľadom na potrebu doriešenia správania otca, u ktorého existujú isté podozrenia vedúce k podaniu návrhu orgánom činným v trestnom konaní (v konaní nebolo zistené, z akého konkrétneho dôvodu kolízny opatrovník také konanie inicioval, on sám ho bližšie nešpecifikoval). Zároveň u žiadneho z rodičov nebola zistená prekážka, ktorá by bránila rozhodnúť o zastupovaní maloletých detí a správe ich majetku tak, ako to učinil súd prvej inštancie. Zároveň obidvaja rodičia nežiadali upraviť styk s maloletými deťmi, pričom uvedené správne zohľadnil súd prvej inštancie, keď uzavrel, že maloletí vzhľadom na ich vek môžu sami rozhodnúť, či sa s otcom stretnú.

13. Z obsahu odvolacích námietok vyplýva, že otec sa nestotožnil so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu, pokiaľ ide o určenie výšky výživného, ktorého suma bola stanovená na 110,00 Eur a 90,00 Eur mesačne, a v nadväznosti na to aj pokiaľ ide o výpočet výšky zameškaného výživného. Ich preskúmaním dospel odvolací súd k záveru, že odvolacie námietky otca, pokiaľ ide o ustálenie výšky vyživovacej povinnosti na maloleté deti, nie sú dôvodné. Okresný súd však pochybil pri stanovení momentu, od ktorého má otec platiť výživné a tiež v časti výpočtu zameškaného výživného.

14. Zákon o rodine (§ 62 a nasl.) upravuje základné pravidlá pre určenie výšky výživného rodičov k deťom. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane dieťaťa, jednak na strane povinného rodiča. Podľa súdnej praxe pre určenie výšky výživného k dieťaťu sú rozhodujúce zárobkové schopnosti a možnosti povinného rodiča, ktoré sú dané jeho subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, zdravotným stavom, vzdelaním, pracovnými skúsenosťami), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä existenciou pracovných príležitostí primeraných vlastnostiam povinného rodiča. Na stanovenie výšky výživného je potrebné skúmať majetkové pomery, životnú úroveň, počet iných vyživovacích povinností povinného rodiča. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery

povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Pri posudzovaní výšky výživného na dieťa vychádza súd z príjmov a výdavkov povinného rodiča, ako aj nákladov na výživu tohto dieťaťa. Výdavky na výživné majú vždy prednosť pred ostatnými výdavkami. V zásade platí, že dieťa sa má podieľať na životnej úrovni svojich rodičov (§ 62 ods. 2 Zákona o rodine). Príjmy a výdavky povinných osôb, ako aj náklady na výživu dieťaťa musia byť v konaní spoľahlivo preukázané, pričom súd pri posudzovaní jednotlivých tvrdení účastníkov konania, a tomu zodpovedajúcich dôkazov postupuje podľa svojej úvahy a každý dôkaz hodnotí jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

16. V konaní pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, že otec je samostatne hospodáriacim roľníkom a zároveň poberá opatrovateľský príspevok z dôvodu opatrovania jeho matky (starej matky maloletých detí). Uvedený príspevok, ktorého regulácia je formulovaná v ustanovení § 39 a nasl. Zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, znamená kompenzáciu príjmu pre osobu, ktorá zabezpečuje pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím pri úkonoch sebaobsluhy, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri realizovaní sociálnych a vzdelávacích aktivít. Príspevok nie je príjmom opatrovanej osoby, ale osoby, ktorá zabezpečuje opatrovanie. Ak by to malo byť inak, potom by takéto finančné prostriedky boli vyplácané opatrovanej osobe, ktorá nestráca spôsobilosť byť prijímateľom finančnej podpory štátu (obvykle poberá iné dávky). Príspevok na opatrovanie má kompenzovať výpadok, či zníženie príjmu osoby v dôsledku zabezpečovania starostlivosti o osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Uvedené potvrdzuje aj spôsob určovania výšky tohto príspevku, ktorý je stanovený aj v spojitosti s iným príjmom osoby poberajúcej opatrovateľský príspevok (§ 40 ods. 7 až 21 zákona č. 447/2008 Z. z.). Je nepochybné, že otec aktuálne poberá príspevok v sume 476,74 Eur, čo predstavuje časť jeho príjmu. Nie sú to finančné prostriedky určené pre jeho matku, ale pre neho samého, čím má kompenzovanú stratu príjmu spôsobenú zabezpečením starostlivosti o ťažko zdravotne postihnutú osobu. Matka otca (stará matka maloletých detí) spolu so svojim manželom pritom poberajú starobné dôchodky, ktoré sú určené pre zabezpečenie financovania ich bývania, stravy, liekov atď. Okrem označeného príspevku poberá otec aj dotáciu od štátu v súvislosti s jeho samostatne zárobkovou činnosťou, a to v celkovej sume 2.200,00 Eur ročne (183,33 Eur mesačne). Otec chová domáce zvieratá, má teda možnosť zabezpečiť si aj vlastné produkty, ktoré podstatne znižujú potrebu vynakladania financií na potraviny.

17. Pri posudzovaní majetkových pomerov otca nevzal odvolací súd do úvahy len uvádzané príjmy (peňažný príspevok na opatrovanie a štátna dotácia na činnosť samostatne hospodáriaceho roľníka), ale venoval pozornosť aj celkovej životnej úrovni otca, ktorá de facto potvrdzuje závery súdu prvej inštancie o tom, že otec je schopný platiť výživné v určenej výške a že deklarované finančné príjmy nezodpovedajú úplne majetkovej situácii otca. Krajský súd dáva do pozornosti skutočnosť, že otec pri tvrdení, že okrem štátnej dotácie nemá žiaden príjem a opatrovateľský príspevok je použitý pre potreby jeho matky, zároveň využil služby advokáta, ktoré neboli bezplatné. Pozornosti odvolacieho súdu neunikli tiež výdavky prezentované otcom, ktoré rovnako nezodpovedajú tvrdeniam o výške príjmu. V podaní zo dňa 29.09.2020 vyčíslil otec svoje výdavky na sumu 552,00 Eur (vrátane výživného v sume 100,00 Eur, ktoré platí na maloleté deti v zmysle neodkladného opatrenia). Okrem toho otec potvrdil, že bol s chlapcami v aquaparku, na zmrzline, keď boli u neho, čo predstavovalo nezanedbateľné výdavky. Matka na pojednávaní uviedla, že otec prispieval na deti sumou 200,00 Eur mesačne. Otázkou je, odkiaľ má otec finančné prostriedky, pokiaľ si mohol dovoliť uhradiť všetky tieto náklady. Tvrdenia otca o výške jeho príjmu teda na základe uvedeného považoval odvolací sa za nezodpovedajúce realite, a preto považoval postup súdu pri výpočte výživného, ktoré má platiť otec, za správny. V danej súvislosti krajský súd poukazuje najmä na fakt, že obaja rodičia sa majú podieľať na zabezpečovaní potrieb maloletých detí, čo si matka plní úhradou nájomného za byt, v ktorom býva s deťmi, a to v celkovej sume 485,00 Eur mesačne. Jej príjem pritom predstavuje 789,00 Eur mesačne, poberá aj prídavky na deti v sume 49,90 Eur mesačne. Je zjavné, že podstatná časť príjmu matky je použitá na financovanie bývania. Matka okrem uvedeného plní svoju vyživovaciu povinnosť aj osobnou starostlivosťou o maloletých, ktorí si za daných okolností a s ohľadom na ich vek vyžadujú finančnú podporu otca v rozsahu určenom súdom prvej inštancie.

18. Pokiaľ ide o zdravotné problémy otca, na ktoré tento poukazoval v konaní pred okresným súdom, tieto odvolací súd nemienil nijako popierať; základ tohto rozhodnutia je však postavený na komplexnom zhodnotení životnej úrovne otca, ktorý zjavne neposkytol všetky informácie o výške svojich príjmov. Otcom deklarované výdavky, resp. životná úroveň popierajú tvrdenia o celkovej sume jeho príjmov - otec fakticky potvrdil, že poberá iba dotáciu od štátu v sume približne 2.200,00 Eur ročne. Ak by uvedené zodpovedalo skutočnosti, otec by nedisponoval financiami na úhradu tých výdavkov, ktoré sám prezentoval na súde.

19. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie a tiež z postupu, ktorým súd rozhodoval o nedoplatku otca na výživnom je zjavné, že výživné malo byť určené spätne, t.j. odo dňa podania návrhu na začatie konania na súd (t.j. od 17.02.2020). Uvedenému však odporuje formulácia výroku IV. napadnutého rozsudku, v ktorom okresný súd uviedol, že výživné je otec povinný platiť odo dňa vyhlásenia rozsudku. Odvolací súd mal za to, že v danom prípade sú splnené podmienky pre určenie výživného ku dňu podania návrhu (v danom čase už matka bývala v prenajatom byte s deťmi, z čoho vyplýva potreba plnenia vyživovacej povinnosti už od tohto času), a preto v tejto časti korigoval napadnuté rozhodnutie tak, že vyživovacia povinnosť bola otcovi v zmysle rozhodnutia uložená odo dňa 17.02.2020.

20. Pri výpočte nedoplatku otca na výživnom na každé dieťa osobitne bolo nutné započítať aj alikvotnú časť výživného za obdobie časti februára 2020 (okresný súd vypočítal zameškané výživné za obdobie marca 2020 do októbra 2020). V prípade maloletého A. bolo výživné stanovené na sumu 110,00 Eur mesačne, z čoho vyplýva, že zameškané výživné od 17.02.2020 do vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie predstavuje 529,31 Eur (49,31 Eur ako alikvotná časť výživného za obdobie od 17.02.2020 do 29.02.2020, plus zameškané výživné za mesiace marec až október 2020 v sume 880,00 Eur po odpočítaní výživného plateného v zmysle neodkladného opatrenia v sume 400,00 Eur). Pokiaľ ide o maloletého T. bolo výživné stanovené na sumu 90,00 Eur mesačne, z čoho vyplýva, že zameškané výživné od 17.02.2020 do vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie predstavuje 360,34 Eur (40,34 Eur ako alikvotná časť výživného za obdobie od 17.02.2020 do 29.02.2020, plus zameškané výživné za mesiace marec až október 2020 v sume 720,00 Eur).

21. O trovách prvoinštančného a odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a 2 CSP v nadväznosti na § 52 CMP. Krajský súd nezistil žiadne dôvody pre prípadnú aplikáciu § 55 CMP, najmä ak sa žiaden z účastníkov nedomáhal jeho aplikácie.

22. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 77 CMP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.